

UCHWAŁA NR 151/XVIII/2008
Rady Gminy Roźwienica
z dnia 13 listopada 2008 roku

w sprawie: przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Wola Węgierska na lata 2008 - 2015

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 roku Nr 142, poz.1591 z późn. zm.)

Rada Gminy w Roźwienicy
uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Plan Odnowy Miejscowości Wola Węgierska na lata 2008 – 2015 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
w ROZWIENICY
M. Jan Marciniak
Mieczysław Jan Marciniak

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr 151/XVIII/2008
Rady Gminy Rożwienica
z dnia 13 października 2008 r.

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI WOLA
WĘGIERSKA
(GM. ROŻWIENICA)
NA LATA 2009 - 2015**

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Wola Węgierska w gminie Roźwienica powstał w wyniku spotkań mieszkańców miejscowości na których wypracowano zapisy tego dokumentu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Plan Odnowy Miejscowości będzie wymagany dokumentem załączanym do wniosku o finansowanie z działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Opracowanie zawiera:

- a) diagnozę sytuacji miejscowości,
- b) wizję miejscowości w roku 2015
- c) analizę SWOT – „mocne i słabe strony” miejscowości Wola Węgierska, oraz „szanse” i „zagrożenia”
- d) cele,
- e) zadania dla realizacji poszczególnych celów, zawierające nazwę zadania, termin (okres) realizacji, osobę odpowiedzialną, potencjalnych partnerów, szacowane koszty zadania i źródło środków,
- f) uwagi końcowe w zakresie wdrożenia, monitorowania i ewaluacji Planu.

Wśród zadań wskazano na te, które mogłyby być finansowane z Programu Odnowy i Rozwoju Wsi w oparciu o w/w rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wola Węgierska, październik 2008 r.

Uczestnicy warsztatów:

1. Piotr Sęk- właściciel pasieki
2. Piotr Wojdyła – członek Rady Sołeckiej
3. Halina Polańska – członkini KGW
4. Marek Polański – członek Rady Sołeckiej
5. Jerzy Sitnik – członek Rady Sołeckiej
6. Krzysztof Sęk – członek Rady Sołeckiej
7. Stanisław Wojdyła – Sołtys
8. Beata Wojdyła – członkini KGW
9. Zbigniew Wojdyła – strażak OSP
10. Grażyna Wojdyła – nauczycielka, członkini KGW
11. Renata Wojdyła – członkini KGW
12. Honorata Telega – fizjoterapeuta, pedagog
13. Jolanta Wilewska – przewodnicząca KGW
14. Waclaw Wróbel –radny Rady Gminy Roźwienica
15. Wiesław Wojdyła – prezes OSP
16. Łukasz Wilewski – młodzieżówka OSP
17. Paweł Wilewski - młodzieżówka OSP
18. Łukasz Sęk – młodzieżówka OSP
19. Beata Wojdyła – członkini KGW
20. Mariusz Łuc –strażak OSP

Diagnoza sytuacji

Położenie geograficzne i administracyjne, podział terytorialny

Położenie geograficzne – wieś położona jest w na południowych krańcach Gminy Roźwienica i Powiatu jarosławskiego

Odległości od miast – 25 km od Jarosławia, 7 km od Pruchnika, 55 km od Rzeszowa, 23 km od Przemyśla, 15 km od Roźwienicy

Rzeźbę terenu kształtują rozległe, łagodnie pochylone wysoczyzny lessowe, rozcięte dość szerokimi głębokimi dolinami płaskodennymi.

Położenie administracyjne (gmina) - Roźwienica

Parafia (z jakimi sołectwami) – Węgierka (+ Węgierka)

Powierzchnia – 1009,84 ha.

Przysiółki – brak

Komunikacja

Przez wieś Wola Węgierska przebiega droga powiatowa nr 1780 R: Węgierka –Krzywca i Wola Węgierska -Helusz

Najbliższa stacja kolejowa jest w Jarosławiu, a lotnisko w Rzeszowie.

Komunikacja zbiorowa:

Autobus – PKS 11 kursów w ciągu dnia, 1 linia prywatna, rano i w południe

Najbliższy urząd pocztowy jest w Pruchniku.

Ludność

Liczba ludności – 610.

Liczba ludności jest stabilna - migracja jest ok. zera, a przyrost naturalny dodatni ok. +5

Podział ludności ze względu na wiek produkcyjny

- przedprodukcyjny - 188

- produkcyjny – 358

- poprodukcyjny – 64

Liczba kobiet - 280

Liczba mężczyzn - 330

Historia

Początki osadnictwa tych okolic sięgają X wieku. W ciągu XI i XIII wieku, ziemie te zmieniały osadników i władców, były narażone na politykę kolonizacyjną książąt ruskich. Ci miejscową ludność uprowadzali na wschód, a sprowadzali stamtąd Ruską lub koczowniczą ludność, która szybko się rozszerzała.

Wola Węgierska lokowana była umową w 1461r. W związku z tą umową była osadą na prawie Wołoskim, występowała początkowo jako Wola Tulczowska jednakże, gdy ziemie te w XV i XVI były pod panowaniem księcia Węgierskiego, dostała ona nazwę Wola Węgierska.

W historii Woli Węgierskiej nie brak jest legend i opowieści. Jedną z nich opowiada o grodzie na Boruszy który podczas najazdu Tatarskiego został zniszczony, a w wyniku rzucenia na niego uroku zapadł się pod ziemię. Legenda głosi że wyciągnąć go można za czerwoną wstęgę która rzekomo wystaje z ukrytej studni.

I rzeczywiście w Woli Węgierskiej są pozostałości grodu. W latach 80-tych trwały tam prace wykopaliskowo-badawcze. Inna legenda głosi że rycerz na białym koniu, któremu kiedyś zaginęła jego wybranka przejeżdża się po tutejszych okolicach aby ją odnaleźć. Znajdowała się również tutaj karczma żydowska gdzie wieczorami mieszkańcy urządzali sobie potańcówki, jednak po II wojnie została ona zniszczona.

Dziedzictwo kulturowe

Najważniejsze obiekty zabytkowe:

- W lesie możemy spotkać trzy Kurhany, pochodzące z okresu neolitycznego przy których cztery lata temu były prowadzone prace badawcze i zostały one odrestaurowane.

Tradycje – Dożynki wiejskie,

zwyczaje wigilijne – wspólne kolędowanie, wołanie wilka do grochu, chłopcy rano chodzą za szczęściem, najmłodsza dziewczyna w rodzinie wchodzi pod stół i kwoczy, żeby w przyszłym roku kury na jajkach siadały,

Produkty lokalne żywnościowe; pierogi z kaszy gryczanej, pierogi z rzepy, miód spadziowy, śliwki z fasolą – danie wigilijne, groch z kapustą,

Produkty lokalne nieżywnościowe (rzemiosło, artyści) – wyroby z wosku pszczelego (figurki, świece), kwiatki z bibuły i krepiny, wieniec dożynkowy, pisanki wielkanocne,

Klimat

Klimat wsi według podziału W. Sokołowicza należy do pasa klimatów kształtowanych pod wpływem gór i wyżyn. Cechami charakterystycznymi tego pasa klimatycznego są dość wysokie dobowe amplitudy temperatury powietrza szczególnie na stokach o ekspozycji osłonecznionej i niskie amplitudy na zboczach i stokach zacienionych. Opady są tu dość wysokie gdyż suma rocznych opadów sięga 780 mm. Długość poszczególnych pór roku przedstawia się następująco:

Czas trwania zimy dochodzi do 90 dni z zaleganiem pokrywy śniegowej do 85 dni. Czas trwania lata wynosi 99 dni.

Liczba pogodnych dni wynosi przeciętnie 63 dni zaś pochmurnych do 115 dni. Warunki klimatu lokalnego uzależnione są do rzeźby terenu, nachyleń zbocza i stoków oraz ich ekspozycji. Najkorzystniejsze są tereny o ekspozycji SE, S i SW a najniekorzystniejsze o dużych nachyleniach i ekspozycji północnej lub zbliżonej do północy.

Zagospodarowanie terenu

Zagospodarowanie terenu:

Użytki rolne, w tym:	303,52 ha
– grunty orne	249,99 ha
– Sady	3,08 ha
– Łąki	65,15 ha
– Pastwiska	56,98 ha
Lasy i grunty leśne	648,15 ha
Pozostałe grunty i nieużytki	29,43 ha

Pokrywa glebowa omawianego terenu to rzadko spotykana czerwona glina

W związku z tym, że występują tu w znacznej mierze gleby klasy IVA i IV B a także klasy V i VI rolnictwo nie stanowi tu głównego źródła dochodu.

Wody

- Jeziora – nie ma
- rzeki – dopływ rzeki Mleczy
- Stawy – 8
- Źródła – podziemne źródło wody siarczkowej

Wieś należy do terenów bogatych w wody gruntowe.

Ochrona przyrody i stan środowiska

Wola Węgierska leży w Przemysko-Dynowskim obszarze chronionym, powietrze we wsi jest czyste. Niewielkie ilości zanieczyszczeń znajdują się przy szlakach komunikacyjnych. Na terenie wsi brak jest zakładów przemysłowych emitujących zanieczyszczenia do powietrza. Źródłem niekorzystnego wpływu na powietrze atmosferyczne są też systemy grzewcze w budynkach mieszkalnych. W początkowych latach dziewięćdziesiątych znaczna część budynków została wyposażona w kotłownie opalane gazem. Jednak pod koniec tych lat ze

względu na znaczny wzrost cen gazu ziemnego większość mieszkańców powróciła do tradycyjnego opalania budynków węglem kamiennym i drewnem co przyczynia się do wzrostu zanieczyszczenia powietrza.

Podmioty gospodarcze, zatrudnienie i bezrobocie

Ilość podmiotów gospodarczych - 14 , większość ze względu na otaczające lasy pracuje w branży – usługi leśne, zrywka drewna, zakłady stolarskie, ale też przedsiębiorstwo pszczelarskie, zakład fryzjerski, 3 sklepy spożywczo-przemysłowe.

Jest bezrobocie ukryte, Dużo osób wyjechało. Trudno nająć się do pracy. Bezrobotni to głównie młodzi po szkole.

Gospodarka komunalna i infrastruktura techniczna

W całej wsi jest sieć wodociągowa i gazowa.

Woda dostarczana jest zbiorczą siecią wodociągową zaopatrywaną z ujęć podziemnych w miejscowości Tyniowice.

Ludność korzystająca z sieci wodociągowej – 95% mieszkańców

Brak sieci kanalizacyjnej, przygotowana jest kompletna dokumentacja w oczekiwaniu na pozwolenie na budowę.

Szacunek ludności korzystającej z sieci gazowej – 95%.

Firmy MPGK z Jarosławia wywozi odpady na składowisko poza gminę. Segregacja odpadów odbywa się w gospodarstwach (u podstaw).

Na terenie wsi nie ma linii elektroenergetycznych o dużych napięciach. Znajdują się jedynie lokalne sieci średniego napięcia - 15 kV zasilające lokalne stacje transformatorowe. Przy pomocy tych stacji napięcie transformowane jest na niskie napięcie 230 V i 380 V , a więc takie na którym pracuje większość odbiorców energii elektrycznej.

Na terenie wsi nie ma sieci ciepłowniczych. Budynki ogrzewane są przez instalacje zasilane z lokalnych źródeł ciepła.

Lokalna produkcja energii - nie ma.

Wszyscy nie mają sieci telefonicznej przewodowej, ale kto chce to ma.

Jest zasięg telefonii bez przewodowej. Dostęp do Internetu tylko siecią radiową. Cmentarz jest w miejscowości.

Rolnictwo

Ilość gospodarstw rolnych ogółem – 146

Struktura gospodarstw:

poniżej hektara	20
powyżej 1 do mniej niż 2 ha	63

od 2 do mniej niż 5 ha	56
od 5 do mniej niż 7 ha	5
od 7 do mniej niż 10 ha	1
od 10 do mniej niż 15 ha	1

Głównie produkcja roślinna. Główne zasiewy: zboża – pszenica, żyto, owies
Hodowla jest słaba.

Gospodarstwa rolne produkują głównie na potrzeby własne.

Źródła utrzymania gospodarstwa domowego, to głównie emerytury i renty.

Nie ma zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego.

Turystyka

Nie ma zaplecza noclegowego.

Są oznakowane trasy rowerowe, doskonałe warunki dla turystyki,

Edukacja i opieka zdrowotna

Nie ma przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach .

Na terenie wsi znajduje się Szkoła Podstawowa klasy 0-6 do której uczęszcza 86 uczniów, obecnie dzieci uczą się w starym budynku, odbiór nowego przewidziany jest na sierpień 2009 r. Do gimnazjum dzieci są dowożone do Węgierki.

Ośrodek Zdrowia w jest Roźwienicy, a Punkt Felczerski w Węgierce. Ośrodek oraz Punkt Felczerski zapewniają podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy. Przychodnie specjalistyczne znajdują się w Jarosławiu. W nagłych przypadkach mieszkańcy gminy obsługiwani są przez pogotowie ratunkowe w Jarosławiu.

Apteka jest w Roźwienicy i punkt apteczny w Węgierce.

Kultura i sport, bezpieczeństwo publiczne, pomoc i aktywność społeczna

Nie ma ośrodka (domu) kultury; jest Świetlica Wiejska z zapleczem kuchennym, salą wiejską i Remizą Strażacką.

Gminna Biblioteka Publiczna najbliższy punkt zlokalizowany jest w Węgierce drugi w Roźwienicy.

Nie ma klubów sportowych.

Nie ma posterunku policji.

Jest Ochotnicza Straż Pożarna z 36 strażakami.

Pomoc GOPS w Roźwienicy:

28% mieszkańców wsi korzysta z pomocy społecznej, wynika to z braku miejsc pracy, położenia wsi, słabych gleb. W miejscowości tej mieszka największa w gminie liczba rodzin wielodzietnych.

Organizacje pozarządowe:

Z organizacji pozarządowych jest Ochotnicza Straż Pożarna.
Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Roźwienica,
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Węgierka i Wola Węgierska.

Przy kościele jest Rada Parafialna z aktywną Akcją Katolicką,

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Położenie miejscowości – tereny pod agroturystykę. 2. Czyste powietrze, pierwsza klasa czystości wód. 3. Zaangażowanie mieszkańców. 4. Przyrost naturalny. 5. Zainteresowanie kupnem działek ludzi z poza gminy oraz powiatu. 6. Usytuowanie domu myśliwskiego „Ryś” 7. Funkcjonujący Ośrodek Stowarzyszenia Rodziny Kolpinga 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan dróg dojazdowych , do Helusza bardzo zły. 2. Nie ma osoby odpowiedzialnej za działalność kulturalną w Domu Strażaka. 3. Nie ma chodników. 4. Brak oferty spędzania wolnego czasu dla młodzieży. 5. Niedostateczny dostęp do Internetu. 6. Brak sieci kanalizacyjnej.
Szanse	Zagrożenie
<ol style="list-style-type: none"> 1. Plany rozwoju tras rowerowych na terenie LGD Z tradycją w nowoczesność. 2. Rosnące zainteresowanie zdrową żywnością. 3. Rosnące zainteresowanie turystyką wiejską. 4. Rosnące zainteresowanie terenami wiejskimi jako miejscem zamieszkania ze strony mieszkańców miast. 5. Udział gminy w Programie Integracji Społecznej oraz LEADER+ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak planu zagospodarowania przestrzennego w gminie. 2. Alkoholizm. 3. Niestabilny rząd. 4. Emigracja młodzieży i wykwalifikowanych kadr . 5. Niskie płace w Polsce szczególnie w naszym regionie.

Wizja (rok 2015)

Dobre stan dróg przez wieś i dojazdowych.

Wieś turystyczno-rekreacyjna z rozbudowaną bazą noclegową, gastronomiczną.

Mieszkańcy czerpią dochody z obsługi coraz liczniej odwiedzających turystów.

Bogata i różnorodna oferta spędzania wolnego czasu w Świetlicy Wiejskiej.

Aktywnie działa Koło Gospodyń Wiejskich.

Zmodernizowana Świetlica wiejska jest dobrze wyposażona w sprzęt AGD i do zajęć fitnessu.

Rozbudowany Ośrodek rekreacyjno-sportowy Helusz z możliwością korzystania z jego bazy.

Cele

- 1. Atrakcyjna oferta spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, szczególnie dla młodzieży**
- 2. Poprawa gospodarki przestrzennej i infrastruktury drogowej.**
- 3. Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej jako źródła dochodu mieszkańców.**

Plan zadań

Cel 1: Atrakcyjna oferta spędzania wolnego czasu, szczególnie dla młodzieży szkolnej

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Odpowiedzialny	Partnerzy	Wymagane środki	Źródło finansowania
1.1	Remont i modernizacja budynku remizo – świetlicy OSP w Woli Węgierskiej - ocieplenie i wykonanie elewacji zewnętrznej, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej i wykonanie instalacji grzewczej. Położenie glazury w pomieszczeniach zapleczka kuchennego i wymianę podłóg w salach. Malowanie ścian we wszystkich pomieszczeniach. Położenie kostki brukowej przed budynkiem.	2009-2011	Gmina	Mieszkańcy, OSP	200 tys.	Gmina, Odnowa Wsi, RPO
1.2	Wyposażenie świetlicy dla młodzieży w sprzęt muzyczny i grająco-nagłaśniający, urządzenie siłowni i wyposażenie w sprzęt.	2010	Sołtys, Rada Sołecka, KGW	mieszkańcy	70 tys.	Leader +- Małe granty,
1.3	Zatrudnienie 1 osoby animatora kultury w Świetlicy Wiejskie.	2010	Gmina		20 tys.	Gmina, PO KL, Powiatowy Urząd Pracy
1.3	Zakup mebli kuchennych, naczyń stołowych, sprzętu AGD do kuchni dla Koła Gospodyń Wiejskich.	2009-2010	KGW	Sołtys	20 tys.	Gmina, Programy pomocowe dla wsi
1.4	Przebudowa i remont obiektu rekreacyjno-sportowego Helusz – Wola	2009-2010	Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga	Gmina	510 tys.	Odnowa i Rozwój Wsi

	Węgierska : przebudowa i remont konstrukcji budynku wraz z dociepleniem ścian, wymiana poszycia, przebudowa pomieszczeń I piętra skrzydła zachodniego budynku, rozbudowa skrzydeł od strony północnej obiektu.		w Jarosławiu			
1.5	Budowa zaplecza sportowego przy istniejącym boisku, tj. budowa trybun, szatni.	2010-2012	Sołtys	mieszkańcy	100 tys.	Gmina, Odnowa Wsi, Ministerstwo Sportu, Totalizator

Cel 2: Poprawa gospodarki przestrzennej i infrastruktury drogowej.

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Odpowiedzialny	Partnerzy	Wymagane środki	Źródło finansowania
2.1	Modernizacja drogi powiatowej	2009-2013	ZDP- Starostwo Powiatowe	Sołtys	1500 000 tys.	RPO, Starostwo Powiatowe
2.2	Budowa chodników przy drogach	2009-2013	ZDP – Starostwo Powiatowe	Gmina, Mieszkańcy	500 tys.	Starostwo, RPO, Gmina, BRD
2.3	Budowa brakującego oświetlenia przy chodnikach.	2010-2015	Sołtys	Mieszkańcy	100 tys.	Gmina

Cel 3: Rozwój turystyki, agroturystyki i turystyki wiejskiej jako źródło dochodu mieszkańców wsi

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Odpowiedzialny	Partnerzy	Wymagane środki	Źródło finansowania
3.1	Budowa bazy dla turystów – domki letniskowe	2010-2015	Sołtys, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi	mieszkańcy	150 tys.	Leader+

3.2	Szkolenia nt. agroturystyki, wyjazdy studyjne	2009	Węgierka i Wola Węgierska Sołtys	ODR	15 tys.	ODR, fundacje wspierające rozwój wsi
3.3	Budowa zaplecza dla rowerzystów, wypożyczalnia sprzętu sportowego	1010-2015	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Węgierka i Wola Węgierska	Mieszkańcy, szkoła	80 tys.	Leader+, Ministerstwo Sportu
3.4	Wznowienie wydobycia wody mineralnej	2010-2015	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Węgierka i Wola Węgierska, Sołtys	Gmina	100 tys.	Leader+
3.5	Wypromowanie produktu lokalnego	2009-2012	KGW, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Węgierka i Wola Węgierska, Sołtys	ODR, Gmina, mieszkańcy	10 000	Leader+,
3.6	Budowa pola biwakowego: grzybek, miejsca na palenisko-grill, ławki, stoliki, oświetlenie, plac zabaw dla dzieci,	2010-2015	Sołtys, KGW	Mieszkańcy, Gmina	250 tys.	Odnowa Wsi, Leader+

Wdrożenie i monitorowanie

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. „w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania ‘Odnowa i rozwój wsi’ objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”, Plan Odnowy Miejscowości powinien być przyjęty przez Radę Sołecką i Radę Gminy.
2. Proponuje się, aby co najmniej raz w roku, Rada Sołecka na swoim posiedzeniu analizowała stan realizacji strategii i weryfikowała jego treść, szczególnie w części „Plan zadań” w zależności od stanu realizacji poszczególnych zadań. Proponuje się, aby osobą odpowiedzialną za bieżące nadzorowanie realizacji był sołtys. Tym samym byłby on odpowiedzialny także za przygotowanie spotkania Rady Sołeckiej w celu analizy stanu realizacji Planu.

Przewodniczący Rady Gminy
W ROZWIENICY
M. J. Marciniak
Mieczysław Jan Marciniak